

Timej. Koje je to gašenje svjetla? Gasi se naime ili u vlažnom ili u hladnom ono toplo i suho, kakva se čini da je u ugljenima vatra i plamen, a čini se da nijedno od toga ne pripada svjetlu. Pa ako to i pripada <svjetlu> ali, jer nam je nepoznato zbog mirovanja, trebalo je da se po danu svjetlo gasi u vodi i da u velikim hladno- 5
ćama ponajviše nastane mrak. Plamen, dakle, i vatrena tijela to trpe, a sada <sa svjetlom> ne događa se ništa takvog.«

To je zajednička primjedba protiv Empedokla i Platona. Jedan i drugi je rekao da gledanje nastaje zbog vatre, tj. zbog svjetla koje izlazi iz očiju; da zbog svjetla pomiješanog sa zrakom, koji 10
mu je συγγενής, *srodan* nastaje gledanje. Empedoklo je, kako <se vidi> iz pjesama koje je on <Aristotel> malo prije tamo naveo, dao primjer svjetiljke, a jedan i drugi tvrdi da oči ne zamjećuju u tami. Uzrok je naveo Platon ovim riječima: »Kad odlazi u noć, biva odsječeno od srodne vatre; izlazeći, naime, k nesličnom i 15
samo se mijenja i gasi, ne postaje srodno susjednom zraku, jer <on> nema vatre.«

Veliko je pitanje, o kojem su dugo raspravljale velike i mnoge sile umova, jedni i drugi, peripatetičari i platoničari i liječnici koji uz njih pristaju i oni koji se bave perspektivom, da li vid nastaje 20
izlaženjem zrâkâ iz očiju ili zbog ulaska vrsta u oči. Tu kvestiju, premda je nastala na temelju tog mjesta, ipak nemam volje sada raspraviti, jer se ništa ne odnosi na predloženu temu.

No raspravimo primjedbu koju je dao Aristotel. Niječe da se ona vatra kojom se vidi, to jest svjetlo, gasi u tami; da se vatra, 25
naime, koja je vruća i suha, gasi samo onim kontrarnim i vlažnim i hladnim. Čini se da se Aristotel bori protiv metafore, kad svjetlo vatre nije takvo, kakva je ona <vatra> koja je topla i suha.

Timej Lokranin u knjižici *O duši svijeta* razlikuje tri vrste vatre: ugljen, plamen, svjetlo. Njih također i Teofrast prihvaća u 30
knjizi *O vatri*. Hipokrat u 1. knjizi *O dijeti* sve toplo naziva va-